

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SUTIKIMO REORGANIZUOTI RIEŠĖS
GIMNAZIJĄ“ PROJEKTO (toliau – Projektas) (TAP-22-554; TAIS NR. 22-4811)

2022-04-14 Nr. NV-995

Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projekto tikslas. Gauti Vyriausybės sutikimą Riešės gimnazijos reorganizavimui skaidymo būdu, padalijant ją į Riešės gimnaziją ir Bukiškio progimnaziją ir tokiu būdu užtikrinti kokybišką ugdymą bei pagerinti jo prieinamumą Bukiškyje ir jo apylinkėse gyvenantiems vaikams, sudaryti geresnes darbo sąlygas mokytojams ir kt.

Dabartinė situacija:

- Riešės gimnazija su jai priklausančiais struktūriniais padaliniais, t. y. Avižienių ikimokyklinio ugdymo skyriumi ir Bukiškio progimnazijos skyriumi, yra biudžetinė įstaiga, kurios savininko teisės ir pareigas įgyvendina Ministerija. Riešės gimnazija ir jos skyriai veikia Vilniaus raj. Avižienių seniūnijoje. Joje įgyvendinamos ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo ir akredituota vidurinio ugdymo programos. Bukiškio progimnazijos skyriuje įgyvendinamos ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programos. Avižienių ikimokyklinio ugdymo skyriuje įgyvendinama ikimokyklinio ugdymo programa.
- 2022 m. sausio 1 d. Riešės gimnazijoje ir jos skyriuose buvo ugdomi 1 746 vaikai. Riešės gimnazijoje - 1 378 vaikų (pagal ikimokyklinio ugdymo programą - 60 vaikų, priešmokyklinio ugdymo programą - 80, pradinio ugdymo programą - 480, pagrindinio ugdymo programą - 669, vidurinio ugdymo programą - 89). Bukiškio progimnazijos skyriuje - 305 vaikai (pagal ikimokyklinio ugdymo programą - 96 vaikai, priešmokyklinio ugdymo programą - 33, pradinio ugdymo programą - 127, pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį - 49). Avižienių ikimokyklinio ugdymo skyriuje buvo ugdomi 63 vaikai.
- Riešės gimnazijoje šiuo metu yra 175,7 pareigybės (iš jų mokytojai - 119,1, švietimo pagalbos specialistai - 8,5, mokytojų, auklėtojų padėjėjų - 10 ir kt.). Bukiškio progimnazijos skyriuje yra 42,8 pareigybės (27,9 - mokytojų pareigybės, 9 - auklėtojų, mokytojų padėjėjai, 2,5 švietimo pagalbos specialistų pareigybės ir kt.). Du 5–8 klasių dalyko mokytojai (iš 18) dirba visu etatu, visi kiti eina antraeiles pareigas, nes visas krūvis jiems sudaromas Riešės gimnazijoje. Taip pat esamos 2,5 švietimo pagalbos specialistų pareigybės neužtikrina švietimo pagalbos, ypač logopedo ir specialiojo pedagogo, prieinamumo vaikams.
- Riešės gimnazija mokinių skaičiumi yra viena didžiausių mokyklų Vilniaus m. ir Vilniaus r. Avižienių seniūnija sparčiausiai gyventojų skaičiumi auganti seniūnija Lietuvoje. Dėl Avižienių seniūnijos gyventojų skaičiaus augimo ir mokyklų valstybine kalba trūkumo Riešės gimnazija negali tenkinti visų gyventojų prašymų dėl priėmimo mokytis pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas.
- Švietimo įstatyme numatyta, kad vietovėse, kuriose savivaldybė neužtikrina asmenų teisės mokytis pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas valstybine kalba, gali būti steigiamos valstybinės mokyklos, kuriose ugdymo programos vykdomos valstybine kalba. Taip pat numatyta, kad mokyklų reorganizavimo procedūros pradedamos ne vėliau kaip 4 mėn. iki jų pabaigos ir turi būti baigtos iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d., todėl nutarimo projektas turėtų būti priimtas ne vėliau kaip iki š. m. gegužės 1 d.

- Šis reorganizavimas yra numatytas švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. kovo 17 d. įsakymu patvirtintame Bendrojo ugdymo mokyklų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, tinklo pertvarkos 2022–2026 metų bendrajame plane (toliau – Bendrasis planas). Šiai dienai yra 25 valstybinės bendrojo ugdymo mokyklos: 16 - specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, 9 - bendrosios bendrojo ugdymo mokyklos lietuvių mokomąja kalba ir 9 jų struktūriniai padaliniai kitose gyvenamosiose vietovėse lietuvių mokomąja kalba. 9 bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklose lietuvių mokomąja kalba, 9 jų struktūriniuose padaliniuose kitose vietovėse 2021–2022 m. m. ugdomi 3 902 mokiniai: iš jų 236 priešmokyklinio ugdymo grupėse, 1–4 kl. – 1 385, 5–10 kl. – 1 897, III–IV gimnazijos kl. – 384. Lyginant su 2016–2017 m. m., mokinių skaičius bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklose padidėjo 47,7 proc., 50,5 proc. mokinių skaičius padidėjo Vilniaus r. savivaldybės teritorijoje esančiose mokyklose. Mokinių skaičiaus augimą Vilniaus r. iš dalies lėmė nuosekli Riešės gimnazijos Bukiškio progimnazijos skyriaus plėtra (mokinių skaičius padidėjo 235,5 proc.), Buivydiškių pagrindinės mokyklos perkėlimas į naują pastatą (mokinių skaičius išaugo 402 proc.) ir kt. Lyginant su 2016–2017 m. m. 10 proc. didėjo bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklose ugdomų ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičius: Vilniaus rajone – 28 proc.
- Papildoma informacija (Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose (2020 m.) ir kt. šaltiniai). Per 2016–2019 m. padidėjo vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos dydis, tai lėmė augančios miesto mokyklos. Kaime mokyklos išlieka mažos: nors progimnazijose mokinių skaičius auga, gimnazijose – mažėja. Savivaldybėse mažiausios mokyklos – mažosiose savivaldybėse, ir jų dydis per trejus metus sumažėjo (vidutinis mokyklos dydis mieste – 301 mokinsys, kaime – 112 mokinių). Didžiausios mokyklos – žiedinėse (vidutinis mokyklos dydis mieste – 531, kaime – 191 mokinsys) ir miestų savivaldybėse (vidutinis mokyklos dydis – 473 mokiniai). 2019 m. perpildytose klasėse didžiausia mokinių dalis mokėsi miestų savivaldybėse. Mažesnėse mokyklose, nesusidarius reikiamam darbo krūviui, daliai mokytojų tenka dirbti dviejose ar daugiau mokyklų. Mokyklose, kuriose mokosi iki 200 mokinių vid. mokytojo etato dydis yra apie 0,70. Tokiu būdu nesudaromos sąlygos mokytojams gauti orų atlyginimą, kenčia ugdymo kokybė. *Mokinių skaičiaus kaita: Vilniaus r. sav. - mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programą, skaičius Vilniaus r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose nuo 2016 m. iki 2020 m. padaugėjo 3,2 proc., tai yra nuo 7 541 iki 7 787 mokinių, o iš viso vaikų ir mokinių bendrojo ugdymo mokyklose bei jų skyriuose per šį laikotarpį padaugėjo 3 proc. Vilniaus m. - bendras savivaldybės teritorijoje veikiančių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius 2020–2021 m. m. išaugo – palyginus su 2019–2020 m. m., padidėjo 1894 mokiniais (17 klasių komplektų). Artimiausius 5 m. mokinių skaičius yra linkęs didėti dėl padidėjusio mokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus, į mokyklas atvykstančių vis gausesnio būrio pirmaklasių bei kitų veiksmų. Tikėtina, kad Vilniaus m. savivaldybėje 2025–2026 mokslo metais mokysis per 76 tūkst. mokinių, t. y. apie 12 tūkst. daugiau, nei mokosi dabar.*

Projekto esmė, nauda:

- Sutikti, kad Riešės gimnazija būtų reorganizuojama skaidymo būdu, padalijant ją į dvi biudžetines įstaigas - Riešės gimnaziją ir Bukiškio progimnaziją. Po reorganizavimo veiksiančios biudžetinės įstaigos: Riešės gimnazija, vykdanči ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas; Bukiškio progimnazija, vykdanči ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmos dalies programas. Po reorganizavimo veiksiančių biudžetinių įstaigų savininko teises ir pareigas įgyvendins Ministerija.
- Bukiškio progimnazija turės du struktūrinius padalinius kitose vietovėse - Avižienių ikimokyklinio ugdymo skyrius, o atlikus Buivydiškių pagrindinės mokyklos struktūros pertvarką ir uždarius Buivydiškių pagrindinės mokyklos Karvio ikimokyklinio ugdymo skyrių, Karvio ikimokyklinio ugdymo skyrius. Tai leistų užtikrinti efektyvesnį skyriaus valdymą, stebėseną, aptarnaujamų teritorijų tinkamesnį paskirstymą, nes Karvio skyrius nuo Bukiškio progimnazijos

būtų nutoles mažesniu atstumu (dabar nuo Buivydiškių pagrindinės mokyklos atstumas 30 km, nuo Bukiškio progimnazijos būtų 18 km; atstumas nuo Bukiškio progimnazijos sk. iki Avižienių ikimokyklinio ugdymo skyriaus yra apie 2,2 km). 2022–2023 m. m. planuojama, kad Bukiškio progimnazijoje ir jos skyriuose (Avižienių ir Karvio ikimokyklinio ugdymo skyriai) bus ugdoma apie 400 vaikų.

- Bukiškio progimnazijai yra reikalinga 15,8 naujų pareigybių, iš jų mokytojų - 4,4 pareigybės, švietimo pagalbos specialistų - 1,8 pareigybių, kitos administracijai ir kitų darbuotojų pareigybėms (direktoriui, pavaduotojui, buhalterio-kasininko, bibliotekininkui, IT specialisto ir kt.). Viso po reorganizacijos numatomos ~ 58 pareigybės. Naujoms pareigybėms išlaikyti papildomai reikalinga 2022 m. nuo rugsėjo 1 d. (4 mėn.) – 102 tūkst. Eur (šias lėšas Ministerija planuoja skirti iš savo bendrųjų asignavimų), 2023 m. – 306 tūkst. Eur per metus. Bukiškio progimnazijos struktūriniuose padaliniuose, t. y. Avižienių ikimokyklinio ugdymo skyriuje ir Karvio ikimokyklinio ugdymo skyriuje, naujų pareigybių steigti nenumatoma.

Nauda: bus sudarytos geresnės ugdymo valstybine kalba sąlygos, reguliariai teikiama švietimo pagalba Bukiškyje ir jo apylinkėse gyvenantiems vaikams, gerės ugdymo kokybė, augs Bukiškio progimnazijos patrauklumas, paprastės administracijos ir progimnazijos bendruomenės komunikacija, mokytojams bus sudarytos geresnės darbo sąlygos dėl numatomo sudaryti didesnio darbo krūvio (auga klasių skaičius, bus patikslintos darbo bendruomenei valandos, numatomos valandos mokinių konsultacijoms ir kt.) ir kt.

Derinimas. Bendrojo plano projektas buvo pateiktas svarstyti Riešės gimnazijos bendruomenei, derinamas su Vilniaus rajono savivaldybe, kurios teritorijoje yra reorganizuojama gimnazija. Gimnazijos bendruomenė ir savivaldybė pritarė Riešės gimnazijos reorganizavimui. Projektas suderintas su Finansų ministerija (papildytas informacija apie numatomas steigti naujas pareigybes ir jų steigimo priežastis).

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas siejasi su Vyriausybės programos 45 p. nuostatomis (<...kartu su savivaldybėmis peržiūrėsime mokyklų tinklą ir kursime naujos kartos mokyklas – ugdymo pokyčių generatorius...>).

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytume Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdžio A dalyje. Taip pat patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės tikslinamojo pobūdžio pastabą.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63 741, el.p. aiste.zedelyte@lr.lt